

MEDDELANDE / 27 november 2012

Det verkliga mörkertalet: oanmälda hatbrott i EU

Två nya rapporter från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter visar vidden av problemet med hatbrott i Europeiska unionen.

I rapporten *Making hate crime visible in the European Union: acknowledging victims' rights* (Synliggöra hatbrotten i Europeiska unionen: ett erkännande av offrens rättigheter) utgår man från de grundläggande rättigheterna och betonar offrens rättigheter. Med hjälp av en jämförelse av de 27 EU-medlemsstaternas officiella system för att samla in uppgifter om hatbrott visar rapporten både att det finns stora skillnader mellan de uppgifter som samlats in i de enskilda länderna och att synsätten på hatbrott skiljer sig åt i olika straffrättslagar. I rapporten beskrivs medlemsstaternas svårigheter med att samla in uppgifter om hatbrott och ställa förövarna inför rätta för att ge offren möjlighet till upprättelse.

Den här rapporten är ett komplement till *EU-MIDIS Data in Focus 6: minorities as victims of crime* (minoriteter som brottsoffer). EU-MIDIS (*European Union minorities and discrimination survey*) är den första undersökning som specifikt ringar in etniska minoritets- och invandrargrupper i hela EU. I rapporten – som är den senaste i raden av EU-MIDIS-rapporter – redovisas uppgifter om deltagarnas upplevelser av att ha utsatts för fem olika brottstyper, från stöld till allvarliga trakasserier. Den visar vilka etniska minoritets- och invandrargrupper som löper störst risk att utsättas för rasistbrott, hur stor andel av offren som anmäler incidenter och skäl till att inte anmäla.

Sammantaget bidrar de båda rapporterna till att klargöra mörkertalet för hatbrott. I rapporten *Making hate crime visible* redovisas de stora skillnaderna mellan ländernas datainsamlingsmetoder, vilka leder till en snedvriden bild av omfattningen av hatbrott i de enskilda medlemsstaterna, medan *Data in Focus*-rapporten avslöjar i vilken utsträckning minoritetsgrupperna uppfattar sig som offer för rasistiskt motiverad brottslighet. Detta – och det faktum att så många av den här typen av brott inte anmäls – tyder på att länderna behöver förbättra klassificeringen och insamlingen av uppgifter om hatbrott för att öka tilliten till de brottsbekämpande myndigheterna.

Slutsatserna i de båda rapporterna stöder bland annat medlemsstaternas arbete med att genomföra rambeslut 2008/913/RIF om bekämpning av rasism och främlingsfientlighet, som kommer att ses över i november 2013. Enligt det rambeslutet måste medlemsstaterna vidta de åtgärder som krävs för att brott grundade på rasism eller främlingsfientlighet ska ge hårdare påföljder än andra brott. Med undantag för Belgien, Estland och Grekland har rambeslutet införlivats med lagstiftningen i alla medlemsstater.

VIKTIGA RESULTAT

De 27 EU-medlemsstaterna skiljer sig åt när det gäller vilka uppgifter om hatbrott de registrerar och offentliggör, vilket leder till skillnader i fråga om uppgiftsinsamling inom EU (tabell 1). De officiella hatbrottsuppgifterna speglar ofta inte de verkliga förhållandena ute i samhället.

Tabell 1: Officiella uppgifter om hatbrott efter motiv offentliggjorda 2010, per EU-medlemsstat

EU-medlemsstat	Rasism/ Främlingsfientlighet	Antisemitism	Sexuell läggning	Extremism	Religiös intolerans	Islamofobi	Antiromska motiv	Funktionshinder	Könsidentitet	Övrig/ ospecificerat
AT	✓ 64	✓ 27		✓ 335		✓ 8				✓ 146
BE	✓ 924	✓ 2	✓ 58							✓ 49
BG	✓ n/a									✓ n/a
CY	✓ 32									
CZ	✓ 226	✓ 28		✓ 252			✓ n/a			
DE	✓ 285	✓ 1,166		✓ 20,811						
DK	✓ 62		✓ 30		✓ 10					✓ 37
EE										✓ 86
EL	✓ n/a									
ES	✓ n/a		✓ n/a							
FI	✓ 741	✓ 4	✓ 43		✓ 52	✓ 15		✓ 20	✓ 5	
FR	✓ 886	✓ 466		✓ 127		✓ 100				
HU	✓ n/a									✓ n/a
IE	✓ 122	✓ 12								
IT	✓ n/a									✓ n/a
LT	✓ n/a	✓ n/a								✓ n/a
LU	✓ 24									✓ n/a
LV	✓ n/a									✓ n/a
MT	✓ n/a									
NL	✓ 1,168	✓ 286	✓ 660	✓ 139	✓ 108	✓ 93	✓ 4	✓ 7	✓ 17	✓ 668
PL	✓ n/a	✓ n/a	✓ n/a			✓ n/a	✓ n/a	✓ n/a		✓ n/a
PT	✓ n/a									✓ n/a
RO										
SE	✓ 3,786	✓ 161	✓ 770	✓ 444	✓ 552	✓ 272	✓ 145		✓ 31	✓ 818
SI	✓				✓					

	n/a				n/a				
SK	✓ 114			✓ 51					
UK	✓	✓	✓		✓		✓	✓	
England, Wales och Nordirland	31,486	488	4,883		2,007		1,569	357	
Skottland	4,513	448			693		50	14	

FRÅGOR OCH SVAR

F: Vad är hatbrott?

S: Våld, hot och angrepp som motiveras av rasism, främlingsfientlighet, religiös intolerans eller av en persons funktionshinder, sexuella läggning eller könsidentitet är alla exempel på hatbrott. Detta är emellertid ingen formell definition, eftersom medlemsstaterna har olika beskrivningar av och sätt att ta itu med hatbrott.

F: Vilka grupper är mest utsatta för hatbrott i EU?

S: De mekanismer för datainsamling som finns i EU just nu gör det svårt att med säkerhet avgöra vilka som främst är utsatta för hatbrott, eftersom skillnaderna mellan medlemsstaterna är så stora när det gäller klassificering och insamling av uppgifter (se tabell 1). Majoriteten registrerar brott motiverade av rasism eller främlingsfientlighet (25 medlemsstater) och därefter följer antisemitiska brott (12), brott på grund av någons sexuella läggning (8), extremistbrott (7), religiöst motiverade brott (6) och islamofobiska/antimuslimska brott (6). Endast fyra medlemsstater registrerar officiella uppgifter om brottet är motiverat av offrets könsidentitet, romska identitet eller funktionshinder.

Det är viktigt att komma ihåg att människor inte behöver ha något av de kännetecken som tillskrivs dem för att anses vara offer för brott motiverade av fördomar eller motvilja, ofta benämnda hatbrott. Det räcker att förövaren *uppfattar* att någon har ett visst kännetecken för att det ska betraktas som ett motiv för angreppet.

F: Hur påverkas offren av hatbrott?

S: Offren för hatbrott angrips på grund av vad de uppfattas vara. Belägg visar att hatbrott påverkar offren starkt, delvis för att de inte kan förklara det faktum att de blivit utsatta med otur. I stället tvingas de acceptera att de angripits på grund av sin sociala identitet och att de riskerar att utsättas för fler brott.

Det är intensiteten i rädslan, ångestattackerna och den förlorade självkänslan som mest skiljer deras erfarenheter från vad offer för andra typer av brott upplever. Den fysiska skada som uppkommer på grund av våld motiverade av fördomar är ofta mindre viktig än den starka medföljande känslan av kränkning och förödmjukelse.

Utsattheten för hatbrott påverkar inte bara offren utan även deras familjer och deras vidare gemenskaper. Rädslan kan smitta, på grund av att familjen eller gruppen har en gemensam social identitet.

Rapporten "Making hate crime visible in the European Union: acknowledging victims' rights EU-MIDIS Data in Focus 6 on Minorities as Victims of Crime" finns på internet:

<http://fra.europa.eu/en/publications-and-resources>.

Rapporten "Data in Focus 6: Minorities as victims of crime" finns på internet:

<http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2012-eu-midis-dif6-embargo.pdf>.

För mer information, kontakta FRA:s mediegrupp

E-post: media@fra.europa.eu

Tfn +43 1 580 30 642